
Suomen Natura 2000 -kohteet / Uudenmaan ympäristökeskus

Alueen nimi: Puujärvi

Alueen koodi: FI0100013 **Pinta-ala (ha):** 694 **Kunta:** Karjalohja

Hallinnoll.alue: Uusimaa (suuralue) 100 **Aluetyyppi:** SCI

Vastuutaho: Uudenmaan ympäristökeskus

Alueen kuvaus: Natura 2000-kohteeseen kuuluvat Karjalohjan kunnassa sijaitseva Puujärvi, järven luoteisosassa sijaitseva Vuoriniemi, sen pohjoispuolella sijaitseva Heponiemen tammiston alue sekä Puujärven luoteispuolella olevat Rautlammen ja Sikasuon alueet.

Puujärvi on maisemallisesti kaunis, karu ja kirkasvetinen järvi. Järvi rajoittuu idässä toiseen Salpausselkään. Puujärven valuma-alue on sen kokoon nähden pieni. Järvi on myös melko syvä. Veden vaihtuminen on näin ollen hidasta, viipymä on noin seitsemän vuotta. Puujärven veden laatu on luokiteltu erinomaiseksi. Järven vesipinta-ala on 6,5 km².

Heponiemen tammisto on laajahko yhtenäinen tammimetsä, jossa on runsaasti eri-ikäisiä tammia, myös erittäin suuria ja vanhoja.

Vuoriniemi on luonnoltaan monipuolinen alue, jolla on rehevää pähkinälehtoa, metsäistä kalkkikalliota ja lettoista saranevaa.

Rautlammen alue muodostuu pohjoisosan borealisesta luonnonmetsästä ja etelän puronvarsilehdosta sekä niiden väliin jäävästä metsäalueesta.

Sikasuo on ojittamatonta rämettä ja nevaa ja sen halki kulkee luonnontilainen puro. Puron varressa mineraalimaan rajalla on pienialainen tervaleppäluhta. Särkilampi on pikkuinen soiden lähes kokonaan ympäröimä lampi.

Puujärvi ympäröivine kohteineen muodostaa luontokokonaisuuden, jossa on järven lisäksi useita erilaisia arvokkaita luontotyyppjä: vanhaa metsää, pähkinälehtoa, jalopuumetsiköitä, kalkkikalliota ja luonnontilaista suota.

Alueella on sekä valtakunnallisesti että Uudellamaalla uhanalaisten eläin- ja kasvilajien esiintymiä.

Vuoriniemen alueella on edustavaa kalkkialueen lehtoa (mm. lehtosinijuuri, lehtoneidonvaippa). Kallioseinämiä sammallajistossa on uhanalaisia lajeja, mm. erittäin uhanalainen etelänhaivensammal (*Cirriphyllum tommasonii*).

Heponiemen tammisto on Uudenmaan ainoa sisämaan tammimetsä, jossa on runsaasti vanhoja tammia, muut sijaitsevat rannikolla. Vanhojen tammien rungoilla on uhanalaista jäkälä- ja sienilajistoa mm. härmahuhmarjäkälä (*Sclerophora coniophaea*) ja Uudellamaalla silmälläpidettävä silomunuaisjäkälä (*Nephroma bellum*).

Rautlammen alueen luonnonmetsä ei ole vielä kovin vanhaa, mutta selkeästi luonnontilaista kuusikkoa. Metsien väliin jäävä suo on myös luonnontilainen. Alueen eteläosan purolaaksossa on lahopuustoista pähkinäpensaslehtoa. Lehdon tuntumassa on liito-oravan pesäpuu. Lehdon ja luonnonmetsän väliin jäävältä alueelta on runsaasti havaintoja lahopuilla ja kallioilla kasvavista valtakunnallisesti uhanalaisista sammalista ja jäkälistä.

Sikasuo alueen arvot ovat luonnontilaisessa suossa ja purossa sekä pienessä tervaleppäluhdassa. Suolla kasvaa myös harvinaisia, vaikkakaan ei uhanalaisia kasveja (mm. konnanlieko ja suovalkku).

Suomen Natura 2000 -kohteet / Uudenmaan ympäristökeskus

Muut tärkeät lajit kohdassa mainitut lajit, joiden perusteena on "muu syy" ovat alueellisesti uhanalaisia lajeja.

Suojelutilanne

(%): Ei suojeltu 100

Suojelutilanteen tarkennus ja toteutuskeinot:

Puujärvi valuma-alueineen on ympäristöministeriön asettaman vesistöjen erityissuojelutyöryhmän mietinnössä luokiteltu erityistä suojelua vaativaksi vesistöksi. Järven rannoilla on runsaasti loma-asutusta, joten sen merkitys virkistyskäytölle on suuri. Veden laatua uhkaavia tekijöitä ovat maa- ja metsätalouden hajakuormitus sekä loma-asuntojen jätevedet. Natura-alueeseen kuuluu Puujärven vesialue, toteutuskeinona on vesilaki. Vesilain keinoin turvataan veden laadun säilyminen, hydrologia ja järven vesikasvillisuus.

Vuoriniemi (pinta-alaltaan 6 ha), Heponiemen tammisto (4 ha) sekä Sikasuon alue (8 ha) on vahvistetussa Länsi-Uudenmaan seutukaavassa pääosin varattu suojelualueiksi (SL). Rautlammen alue (28 ha) ei ole mukana seutukaavassa eikä kuulu mihinkään suojeluohjelmaan. Näiden alueiden toteuttamiskeinona on luonnonsuojelulain mukaisen suojelualan perustaminen yhteensä 46 hehtaarin alueelle.

Luontodirektiivin luontotyypit (%):

3110	Hiekkamaiden niukkamineraaliset niukkaravinteiset vedet (Littorelletalia uniflor	93
3160	Humuspitoiset lammet ja järvet	0
3260	Vuorten alapuoliset tasankojoet, joissa on Ranunculion fluitantis ja Callitricho-B	0
7140	Vaihtumissuot ja rantasuot	0
8210	Kasvipeitteiset kalkkikalliot	0
9010	*Borealiset luonnonmetsät	2
9020	*Fennoskandian hemiborealiset luontaiset jalopuumetsät	0
9050	Borealiset lehdot	1
9080	*Fennoskandian metsäluhdat	0
91D0	*Puustoiset suot	1

Luontodirektiivin liitteen II lajit:

1910 *liito-orava

Lintudirektiivin liitteen I linnut:

A108 metso

A104 pyy

Suomen Natura 2000 -kohteet / Uudenmaan ympäristökeskus

Muuttolinnut:

Muuta lajistoa:	etelänhaivensammal	E
	haprakarvesammal	SH
	häränkieli	SH
	härmähuhmarjäkälä	V
	isokarvesammal	SH
	kalliokeuhkojäkälä	ST
	kalliourresammal	
	kantokorvasammal	ST
	lehtoneidonvaippa	
	lehtosinijuuri	
	lohkonahakka	V
	luutasammal	SH
	nukkamunuaisjäkälä	
	raani	
	rakkosammal	V
	silomunuaisjäkälä	
	suovalkku	
	varjokultajäkälä	SH